

פרשת נצבים – וילך תשפ"ו. גליון מס' 124

חומש רס"י משולב

פרשת נצבים – וילך

חלוקת העלויות לפי נצבים – וילך מחוברים

פרשת נצבים, דברים כט (ט) – ל, מ' פסוקים

פרק כט

(ט) **אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם בְּלִפְנֵי יְקֹוֹק אֱלֹהֵיכֶם** מִלִּמַּד שְׁכֻנָּה מִשָּׁה לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּיוֹם מוֹתוֹ הַכְּנִיסָם בְּבֵרִית רִאשִׁיכֶם שְׁבִטֵיכֶם רִאשִׁיכֶם לִשְׁבִטֵיכֶם וְזִקְנֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם כָּל אִישׁ יִשְׂרָאֵל: זְקֵנִים וְשִׁטְרֵיכֶם. הַחֲשׁוֹב חֲשׁוֹב קוֹדֵם, וְאַחֵר כִּי אִישׁ יִשְׂרָאֵל:

(י) **סִפְּכֶם נְשִׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ מִחֻטָּב עֲצִיד עַד שֹׁאֵב מִמִּידָּה.** מִלִּמַּד שְׁבָאוֹ כְּנַעֲנִים לְהַתְגִּיר בְּיָמֵי מִשָּׁה, כְּדָר שְׁבָאוֹ גְּבֻעוֹנִים בְּיָמֵי יְהוֹשֻׁעַ. וְזֶהוּ הָאִמּוֹר בְּגֻבְעוֹנִים (יְהוֹשֻׁעַ ט ד) וַיַּעֲשׂוּ גַם הֵמָּה בְּעֶרְמָה, וְנִתְּנָם מִשָּׁה חוֹטְבֵי עֲצִים וְשׁוֹאֲבֵי מַיִם:

(יא) **לְעֶבְרֶיךָ בְּבֵרִית יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ וּבְאֵלֹתָיִךְ אֲשֶׁר יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ בָּרַת עִמָּךְ הַיּוֹם: לְעַנְדָּךְ.** הַלְיוֹתָךְ עוֹבֵר בְּבֵרִית. וְלֹא יִתֵּן לִפְרֹשׁוֹ כְּמוֹ לְהַעֲבִירָךְ, אֲלֵא כְּמוֹ (לֵעִיל ד ד') לְעִשׂוֹתְכֶם אוֹתָם. לְעַנְדָּךְ בְּנֵייתָ. דֶּרֶךְ הָעֶבְרָה, כִּי הִיוּ כּוֹרֵתִים בְּרִית, עוֹשִׂין מַחֲצִיָּה מִכָּאן וּמַחֲצִיָּה מִכָּאן וְעוֹבְרִים בֵּיתִים, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר (יִרְמְיָה לֵד יח) הֶעֱלָה אֲשֶׁר כִּרְתּוֹ לִשְׁנַיִם וַיַּעֲבֵרוּ בֵּין בִּתְרָיו:

(יב) **לְמַעַן הָקִים אֶת־יְיָ הַיּוֹם לֹא לְעַם כָּל כִּי הוּא נִכְנָס לְטְרוֹחַ לְמַעַן קִיִּים אוֹתָךְ לִפְנֵי לֵעַם וְהוּא יִהְיֶה לְךָ לְאֱלֹהִים בְּאֶשֶׁר דִּבֶּרְךָ וּבְאֶשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב:**

וְהוּא יִהְיֶה לְךָ לְאֱלֹהִים. לִפִּי שְׁדֵר לְךָ וְנִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם שֶׁלֹּא לְהַחֲלִיף אֶת זֶרַעוֹ בְּאִמָּה אַחֶרֶת, לִכֵּן הוּא אוֹסֵר אֶתְכֶם בִּשְׁבֻעוֹת הַלָּלוּ, שֶׁלֹּא תִקְנִיטוּהוּ אַחֵר שֶׁהוּא אִינוֹ יִכּוֹל לְהַבְדִּיל מִכֶּם. עַד כָּאן פִּירֶשְׁתִּי לִפִּי פִּשְׁטוֹ שֶׁל פֶּרֶשׁוֹ.

וּמִדֶּרֶשׁ אַגְדָּה, לִמָּה נִסְמַכָּה פֶּרֶשׁת אֶת־נִצְבִּים לְקַלּוֹת, לִפִּי שֶׁשָּׁמְעוּ יִשְׂרָאֵל מֵאֵה קַלּוֹת חֶסֶר שְׁנַיִם, חוּץ מִמַּ"ט שְׁבִטוֹת כְּהִנִּים, הוֹרִיקוּ פְּנִיָּהם וְאָמְרוּ מִי יִכּוֹל לְעֹמֵד בְּאֵל, הַתְּחִיל מִשָּׁה לִפְיִסָּם אֶת־נִצְבִּים הַיּוֹם, הִרְבָּה הַכַּעֲסָתָם לְמִקּוֹם וְלֹא עָשָׂה אֶתְכֶם כְּלִיָּה וְהִרִי אֶת־קִיָּמִים לִפְנֵי.

הַיּוֹם. כִּיֹּם הַזֶּה שֶׁהוּא קִיָּים וְהוּא מֵאִפִּיל וּמֵאִיר, כִּי הָאִיר לָכֵם וְכִי עֵתִיד לְהָאִיר לָכֵם, וְהַקְלָלוֹת וְהִסּוּרִין מִקִּיָּיִם אֶתְכֶם וּמִצִּיבִין אֶתְכֶם לִפְנֵי. וְאִף הַפֶּרֶשָׁה שֶׁלִּמְעַלָּה מִזֹּו פִּיּוּסִין הֵם, אֶת־רֵאִיתָם אֶת־כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה. דִּבֶּר אַחֵר אֶת־נִצְבִּים, לִפִּי שֶׁהִיוּ יִשְׂרָאֵל יוֹצֵאִין מִפְּרֶנֶס לִפְרֶנֶס, מִמִּשָּׁה לְיְהוֹשֻׁעַ, לִפִּיכֵךְ עָשָׂה אוֹתָם מִצְבָּה כְּדִי לְזַרְזֵם, וְכִי עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ, וְכִי שְׁמוּאֵל (שְׁמוּאֵל א' יב, ז) הִתִּיצְבוּ וְאִשְׁפָּטָה אֶתְכֶם, כְּשִׁיצֵאוּ מִיָּדוֹ וְנִכְנְסוּ לִידוֹ שֶׁל שְׁאוּל:

(יג) **וְלֹא אֶתְכֶם לְבִדְכֶם אֲנִי בֵּרַת אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאֱלֹהִים הַזֹּאת:**

(יד) **כִּי אֶת־אֲשֶׁר יִשְׁנֶה פֶּה עֹמְדוֹ עִמָּךְ הַיּוֹם לִפְנֵי יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ וְאֶת־אֲשֶׁר אֵינְנֶנּוּ פֶּה עֹמְדוֹ הַיּוֹם.** וְאִף עִם דּוֹרוֹת הָעֵתִידִים הַלְיוֹת:

(טו) **כִּי־אֶתֶם יְדַעְתֶּם אֶת־אֲשֶׁר־יִשְׁבְּנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶת־אֲשֶׁר־עָבְרָנוּ בְּקֶרֶב הַגִּזְיוֹן אֲשֶׁר עָבַרְתֶּם:**

כִּי אֶתֶם יָדַעְתֶּם וְגו' וְתִלְוּ אֶת־שְׁקוּלֵיהֶם (פֶּסוּק הַבֵּא). לִפִּי שְׂרָאִיתִם הָאוֹמוֹת עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה, וְשָׂמָה הִשִּׁיֵּא לָב אֶחָד מִכֶּם אוֹתוֹ לִלְכַּת אַחֲרֵיהֶם:

(טז) **וְהִירָאוּ אֶת־שְׁקוּצֵיהֶם** עַל שֵׁם שֶׁהֵם מֵאוֹסִים כְּשִׁקְצִים וְאֶת־גִּלְיָהֶם שֶׁמוֹסְרִים וּמֵאוֹסִין כְּגַלּוֹל עֵץ וְאֶבֶן בְּסֶף וְהִבָּה אֲשֶׁר עֲמָהֶם: עַד וְאֶבֶן. אוֹתָן שֶׁל עֲצִים וְשֶׁל אֲבָנִים רֵאִיתֶם בְּגִלּוֹי, לִפִּי שֶׁאִין הַגִּזְיוֹן יִרְאִים שְׂמָה יִגְבּוּ, אֲבָל שֶׁל כֶּסֶף וְזָהָב עֲמָהֶם בְּחֹדְרֵי מִשְׁכֵּיתָם הֵם, לִפִּי שֶׁהֵם יִרְאִים שְׂמָה יִגְבּוּ:

(יז) **פָּרִישׁ בְּכֶם אִישׁ אֲרִאֲשָׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אֲרִשְׁבָּת אֲשֶׁר לָבָו פְּנֵה הַיּוֹם מִעַם יְקֹוֹק אֱלֹהֵינוּ לְלָכַת לְעֶבֶד אֶת־אֱלֹהֵי הַגִּזְיוֹן הַזֶּה פָּרִישׁ בְּכֶם שְׂרֵשׁ פְּרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה:**

(יז) **פָּרִישׁ בְּכֶם וְגו'.** לִפִּיכֵךְ אִנִּי צָרִיךְ לְהַשְׁבִּיעֲכֶם. כִּי יֵשׁ כֶּסֶם. שְׂמָה יֵשׁ בְּכֶם אִישׁ אֲרִאֲשָׁה אוֹ מִשְׁפָּחָה אֲרִשְׁבָּת אֲשֶׁר לָבָו פְּנֵה הַיּוֹם מִלִּקְבֹּל עֲלֵיו הַבְּרִית מִעַם יְקֹוֹק אֱלֹהֵינוּ לְלָכַת לְעֶבֶד אֶת־אֱלֹהֵי הַגִּזְיוֹן הַזֶּה פָּרִישׁ בְּכֶם שְׂרֵשׁ פְּרָה רֹאשׁ וְלַעֲנָה. שׁוֹרֵשׁ מִגְדָּל עֹשֵׁב מֵרִי כְּגִידִין, שֶׁהֵם מֵרִים, כְּלוֹמֵר מִפְּרָה וּמִרְבֵּה רֹשַׁע בְּקֶרֶבְכֶם:

(יח) **וְהָיָה בְּשִׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי הָאֱלֹהִים הַזֹּאת וְהִתְבָּרַךְ בְּלִבּוֹ לְאִמֹּר שְׁלוֹם יִהְיֶה לִי, וְהִתְנַחֵךְ כְּלִנְכּוֹ.** לִשׁוֹן בְּרָכָה, יִחְשׁוֹב בְּלִבּוֹ בְּרַכַּת שְׁלוֹם לְעַצְמוֹ לְאִמֹּר, לֹא יִבְאוּנִי קַלּוֹת הַלָּלוּ, אֲךָ שְׁלוֹם יִהְיֶה לִי. וְהִתְנַחֵךְ. בִּינְדִיר"א שִׁי"י בְּלַע"ז [יִבְרַךְ אֶת־עַצְמוֹ], כְּמוֹ וְהִתְגַּלַּח, וְהִתְפַּלֵּל, כִּי בְּשִׁרְיוֹת לְבִי אֶלְךָ בְּמֵרִית לְבִי, כְּמוֹ (בְּמִדְבָּר כד יז) אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קִרְבֵּנוּ, כְּלוֹמֵר מֵה שְׁלִבִּי רוֹאֶה לְעִשׂוֹת לְמַעַן סְפוֹת הַרְוָה אֶת־הַצִּמְאָה:

לְמַעַן סְפוֹת הַרְוָה. לִפִּי שְׁאוּסִיף לוֹ פּוֹרְעָנוֹת עַל מֵה שֶׁעָשָׂה עַד הֵנָּה בְּשׁוֹגֵג וְהִיִּיתָ מִעֲבִיר עֲלֵיהֶם, וְגוֹרֵם עֵתָה שְׁאֲצֵרֶפֶם עִם הַמִּזִּיד וְאִפְרַע מִמֶּנּוּ הַכָּל. וְכִן תִּרְגַּם אֲוִנְקְלוֹס בְּדִיל לְאוֹסֵפֶא לִיָּה חֲטָאִי שְׁלוֹתָא עַל זְדוֹנוֹתָא, שְׁאוּסִיף לוֹ אִנִּי הִשְׁגָּנוֹת עַל הַזְדוֹנוֹת.

הַרְוָה. שׁוֹגֵג, שֶׁהוּא עוֹשֶׂה כְּאִדָּם שְׁכוֹר שֶׁלֹּא מִדַּעַת. הַלְמָאָה. שֶׁהוּא עוֹשֶׂה מִדַּעַת וּבִתְאוּהָ:

(יט) **לֹאֲרִאֲבָה יִקְנֶךָ סִלָּח לֹךְ, כִּי אֲנִי יַעֲשֶׂן אֶת־יְקֹוֹק עַל יְדֵי כַּעַס הַגּוֹף מִתְחַמֵּם וְהַעֲשֵׂן יוֹצֵא מִן הָאֵף, וְכִי (ש"ב כב ט) עֵלָה עֵשֶׂן בָּאֵפוֹ. וְאִף עַל פִּי שֶׁאִין זֶה לִפְנֵי הַמִּקּוֹם, הַכְּתוּב מִשְׁמִיעַ אֶת־הָאֲזִינוֹ כְּדָרֶךְ שֶׁהִיא רִגִּילָה וְיִכּוֹלָה לְשִׁמּוֹעַ, כִּפִּי דֶּרֶךְ הָאֶרֶץ וְקִנְיָתָהּ לִשׁוֹן חֲמָה, אֲנַפְרִטְמִינ"ט [חֲמָה], אֲחִיזָתָה לְבִישֵׁת נִקְמָה, וְאִינוֹ מִעֲבִיר עַל הַמִּדָּה בְּאִישׁ הַהוּא וְרִבְצָה בּוֹ כָּל־הָאֱלֹהִים הַבְּתוּבָה בְּסֶפֶר הַזֶּה וְהָאֵף יְקֹוֹק אֶת־שִׁמּוֹ מִתְחַמֵּם הַשְּׁמִים:**

(כ) **וְהִבְדִּילוּ יְקֹוֹק לְרַעָה מִכָּל־שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל־אֱלֹת הַבְּרִית הַבְּתוּבָה בְּסֶפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת.** וְלִמְעַלָּה (לֵעִיל כח סא) הוּא אוֹמֵר גַּם כָּל חֲלִי וְכָל מִכָּה וְגו' בְּסֶפֶר הַתּוֹרָה הַזֹּאת, הַזֹּאת לִשׁוֹן נִקְבָּה, מוֹסֵב עַל הַתּוֹרָה. הַזֹּה

(ד) אֲסִיְיָהּ נִדְחָךְ בַּקֶּצֶה הַשָּׁמַיִם מִשֶּׁם יִקְבָּצְךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקְחָךָ:
(ה) וְהִבִּיאָךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יִרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירְשָׁתָהּ וְהִיטְבֵּךְ
וְהִרְבֶּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: (ו) וּמִלֵּךְ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ אֶת־לִבְכֶּךָ וְאֶת־לִבָּב זָרְעֶךָ לֹא־הִבֶּה
אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לִבְכֶּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ לִמְעַן חֲיֶיךָ:

*

שלישי

(ז) וְנָתַן יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ אֶת כָּל־הָאֱלֹלוֹת הָאֵלֶּה עַל־אֲיֹבֶיךָ וְעַל־שֹׂנְאֶיךָ אֲשֶׁר
רָדְפוּךָ: (ח) וְאֵתָה תֵּשׁוּב וְשִׁמְעַתָּ בְּקוֹל יְקֹוֹק וְעָשִׂיתָ אֶת־כָּל־מִצְוֹתָיו אֲשֶׁר
אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם: (ט) וְהוֹתִירָךְ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּכָל מַעֲשֶׂה יָדְךָ בְּפָרִי בִטְנְךָ
וּבְפָרִי בְהֶמְתֶּךָ וּבְפָרִי אֲדָמְתֶךָ לְטִבָּה כִּי יֵשׁוּב יְקֹוֹק לְשׁוּשׁ עֲלֶיךָ לְטוֹב
כַּאֲשֶׁר־שָׁשׁ עַל־אֲבֹתֶיךָ: (י) כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
וְחֻקֹּתָיו הַכְּתוּבָה בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה כִּי תֵשׁוּב אֶל־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־
לִבְכֶּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ: פ

(יא) כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם לֹא־נִפְלְאָת הוּא מִמֶּךָ לֹא
מִכּוֹסָה הִיא מִמֶּךָ, כִּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (לעיל יז ח) כִּי יִפְלֹא - אֲרִי יִתְכַּסִּי, (איכה
א ט) וְתִרְדַּ פְּלִאִים, (איוב מ יג) וְתִרְדַּ בְּמִטְמוֹנוֹת, מִכּוֹסָה חֲבוּשׁ בְּטֻמּוֹן
וְלֹא רִחֲקָה הִוא:

(יב) לֹא בְּשָׂמַיִם הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָנוּ הַשְּׁמַיְמָה וְיִקְחָה לָנוּ וְיִשְׁמַעֲנוּ
אֶתָּה וְנַעֲשֶׂנָּה: לֹא נִשְׁמָע הִוא, שֶׁאִילוֹ הִיתָה בְּשָׂמַיִם הִייתָ צָרִיךְ לַעֲלוֹת
אֲחֵרָה וּלְלוֹמְדָה:

(יג) וְלֹא־מַעֲבָר לִים הוּא לֵאמֹר מִי יַעֲבֹר־לָנוּ אֶל־עֵבֶר הַיָּם וְיִקְחָה לָנוּ
וְיִשְׁמַעֲנוּ אֶתָּה וְנַעֲשֶׂנָּה:

(יד) כִּי־קִרְוָב אֱלֹהִים הַדִּבֵּר מֵאֹד בְּפִיךָ וּבְלִבְכֶּךָ לַעֲשׂוֹת: כִּי חֲרוֹב חֲלוּץ.
הַתּוֹרָה נִתְּנָה לָכֶם בְּכַתֵּב וּבַעַל פֶּה: ס

*

רביעי

(טו) רָאָה נְתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמָּוֶת וְאֵת־
הַרְעָה זֶה תִּלּוֹי בְּזֶה, אִם תַּעֲשֶׂה טוֹב הִרִי לְךָ חַיִּים, וְאִם תַּעֲשֶׂה רָע הִרִי לְךָ
הַמּוֹת. וְהַכְּתוּב מִפְּרֹשׁ וְהוֹלֵךְ הִיאֵךְ:

(טז) אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם לֹא־הִבֶּה אֶת־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ לְלַכֵּת בְּדַרְכֵּי
וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו הִרִי הַטּוֹב, וְבוֹ תִּלּוֹי וְחַיִּיתָ וְרַבִּיתָ הִרִי
הַחַיִּים וּבְרַבְךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אֵתָּה בְּאִשְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ:

(יז) וְאִם־יִפְגַּע לְבַבְךָ הִרִי הָרַע וְלֹא תִשְׁמַע וְנִדְחָתָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לַאֲלֹהִים
אֲחֵרִים וְעַבַּדְתָּם:

(יח) הַגִּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲבֹד תֵּאֲבָדוּן הִרִי הַמּוֹת לֹא־תֵאֲרִיבֶן יָמִים עַל־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵתָּה עֵבֶר אֵת־ הַיָּרְדֵּן לְבֹא שְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ:

(יט) הַעֲדֵתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נְתַתִּי
לְפָנֶיךָ הַבִּרְכָּה וְהַקְּלָלָה וּבְחִרְתָּ בְּחַיִּים לִמְעַן תַּחֲיֶה אֵתָּה וְזָרְעֶךָ:

הַעֲדוּתִי בָכֶם הַיּוֹם אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ. שֶׁהֵם קִיִּימִים לְעוֹלָם, וְכֹאֲשֶׁר
תִּקְרָה אֶתְכֶם הָרַע הַיּוֹם עֲדִים שֶׁאִנִּי הַתִּרְתִּי בָכֶם בְּכָל זֹאת. דָּבָר אֲחֵר
הַעֲדוּתִי בָכֶם הַיּוֹם אֵת הַשָּׁמַיִם וְגו', אִמְרָה לָהֶם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
לְיִשְׂרָאֵל, הַסְתַּכְּלוּ בְּשָׁמַיִם שְׁבָרָתִי לְשִׁמְשׁ אֶתְכֶם, שֶׁמָּה שִׁינוּ אֵת

לִשׁוֹן זָכַר מוֹסֵב עַל הַסֵּפֶר, וְעַל יְדֵי פֶסוּק הַטַּעֲמִים הֵן נִחְלָקִין לִשְׁתֵּי
לְשׁוֹנוֹת, בְּפִרְשַׁת הַקְּלָלוֹת הַטַּפּוּחַ נִתּוּנָה תַּחַת בִּסְפֵּר, וְהַתּוֹרָה הַזֹּאת
דְּבוּקִים זֶה לָזֶה, לִכְךָ אִמְרָה הַזֹּאת, וְכֹאן הַטַּפּוּחַ נִתּוּנָה תַּחַת הַתּוֹרָה,
נִמְצָא סֵפֶר הַתּוֹרָה דְּבוּקִים זֶה לָזֶה, לְפִיכָךְ לִשׁוֹן זָכַר נּוֹפֵל אַחֲרָיו,
שֶׁהַלְשׁוֹן נּוֹפֵל עַל הַסֵּפֶר:

(כא) וְאִמְרָה הַדּוֹר הָאֶחָדִין בְּנִיכֶם אֲשֶׁר יִקְוּמוּ מֵאֲחֵרֵיכֶם וְהִנֵּכְרִי אֲשֶׁר יָבֹא
מֵאָרֶץ רְחוֹקָה וְרָאוּ אֶת־מִלְכוֹת הָאָרֶץ הַזֹּאת וְאֶת־תַּחֲלָאֶיהָ אֲשֶׁר־חָלָה
יְקֹוֹק בָּהּ: (כב) גִּפְרִית וּמִלָּח שָׂרְפָה כְּלֹא־רָצָה לֹא תִרְעַע וְלֹא תִצְמַח וְלֹא
יַעֲלֶה בָּהּ כְּלֵעֶשֶׂב כְּמִהְפַּכֵּת סֹדֶם וְעִמְרָה אֲדָמָה וְצִבּוֹיִם אֲשֶׁר
הִפָּךְ יְקֹוֹק בְּאָפּוֹ וּבְחִמָּתוֹ: (כג) וְאִמְרוּ כְּלִיגוֹלִים עַל־מָה עָשָׂה יְקֹוֹק בְּכֶה
לְאָרֶץ הַזֹּאת מִהַ חֲרִי הָאֵף הַגָּדוֹל הַזֶּה: (כד) וְאִמְרוּ עַל אֲשֶׁר עָזְבוּ אֶת־
בְּרִית יְקֹוֹק אֱלֹהֵי אֲבֹתָם אֲשֶׁר בָּרַת עִמָּם בְּהוֹצִיאָם אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם:

(כה) וַיִּלְכוּ וַיַּעֲבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לָהֶם אֱלֹהִים אֲשֶׁר לֹא־יִדְעוּם
לֹא יָדְעוּ בָהֶם גְּבוּרַת אֱלֹהִים וְלֹא חָלַק לָהֶם. לֹא נִתְּנָם לַחֲלָקָם.
וְאוֹנִקְלוֹס תִּרְגַּם וְלֹא אוֹסִיבֵה לְהוֹן, לֹא הִטִּיבוּ לָהֶם שׁוֹם טוֹבָה, וְלִשׁוֹן לֹא
חָלַק - אוֹתוֹ אֱלֹהִים שֶׁבָּחָרוּ לָהֶם, לֹא חָלַק לָהֶם שׁוֹם נִחְלָה וְשׁוֹם חָלַק:

(כו) וַיַּחֲרָאֵךְ יְקֹוֹק בָּאָרֶץ הַזֹּאת לְהִבְיֵא עֲלֶיךָ אֶת־כָּל־הַקְּלָלָה הַכְּתוּבָה
בְּסֵפֶר הַזֶּה:

(כז) וַיִּתְּשֵׁם יְקֹוֹק מֵעַל אֲדָמָתָם, וַיִּתְּשֵׁם ה' כְּתִרְגוּמוֹ וּטְלִינּוֹ, וְכֹן
(יִרְמְיָה יב יד) הַנְּנִי נִתְּשָׁם מֵעַל אֲדָמָתָם בָּאָף וּבְחִמָּה וּבְקִצְף גָּדוֹל
וַיִּשְׁלַכֵם אֶל־אָרֶץ אֲחֵרָה כְּיוֹם הַזֶּה:

(כח) הַנִּסְתַּתְּרוֹת לִיקְוֹק אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלָתָ לָנוּ וְלִבְנֵינוּ עַד־עוֹלָם לַעֲשׂוֹת
אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת: ס

הַנִּסְתַּתְּרוֹת לָהֶם אֲלֵהֵינוּ. וְאִם תִּאֲמָרוּ מִה בִּידֵינוּ לַעֲשׂוֹת, אֵתָּה מַעֲנִישׁ אֶת
הַרְבִּים עַל הַרְהוּרֵי הַיָּחִיד, שֶׁנֶּאֱמַר (פֶּסוּק יז) פֶּן יֵשׁ בָּכֶם אִישׁ וְגו', וְאַחֵר
כִּי (פֶּסוּק כא) וְרָאוּ אֶת מִכּוֹת הָאָרֶץ הַזֹּאת, וְהָלֹא אִין אָדָם יוֹדַע טְמוֹנוֹתָיו
שֶׁל חֲבִירוֹ. אִין אֲנִי מַעֲנִישׁ אֶתְכֶם עַל הַנִּסְתַּתְּרוֹת, שֶׁהֵן לָהֶם אֱלֹהֵינוּ וְהוּא
יִפְרַע מֵאוֹתוֹ יָחִיד, אֲבָל הַנִּגְלּוֹת, לָנוּ וּלְבְנֵינוּ לְבַעַר הָרַע מִקְרַבְנוּ, וְאִם לֹא
נַעֲשֶׂה דִין בָּהֶם יַעֲנִשׁ אֶת הַרְבִּים. נִקְוֶה עַל לָנוּ וּלְבְנֵינוּ, לְדִרוֹשׁ, שֶׁאֵף עַל
הַנִּגְלּוֹת לֹא עֲנִשׁ אֶת הַרְבִּים עַד שֶׁעָבְרוּ אֶת הַיָּרְדֵּן מִשְׁקַבְלוֹ עֲלֵיהֶם אֶת
הַשְּׁבוּעָה בְּהַר גְּרָזִים וְבַהֵר עֵיבַל וְנַעֲשׂוּ עֲרִיבִים זֶה לָזֶה:

*

שני

פרק ל

(א) וְהָיָה כִּי־יָבֹאוּ עֲלֶיךָ כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבִּרְכָּה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נְתַתִּי
לְפָנֶיךָ וְהִשְׁבַּתְתָּ אֶל־ לִבְכֶּךָ בְּכָל־הַיּוֹם אֲשֶׁר הִדִּיחְךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה:
(ב) וְשִׁבַּת עַד־יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ וְשִׁמְעַתָּ בְּקוֹלִי כָּל אֲשֶׁר־אֲנֹכִי מִצְוֶה הַיּוֹם
אֵתָּה וּבְנֶיךָ בְּכָל־לִבְכֶּךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ:

(ג) וְשִׁב יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרַחֲמֶךָ וְשִׁב וּקְבָצְךָ מְכֹל־הָעַמִּים
אֲשֶׁר הִפִּיצְךָ יְקֹוֹק אֱלֹהֶיךָ שְׁמָה:

וְכֵן ה' אֱלֹהֶיךָ אֵת שְׁבוּתְךָ. הִיא לוֹ לְכַתּוּב וְהַשִּׁיב אֶת שְׁבוּתְךָ, רְבוּתִינוּ
לְמַדּוֹ מִכָּאן שֶׁהַשְׁכִּינָה כְּבִיכּוֹל שְׁרוּיָה עִם יִשְׂרָאֵל בְּצִרַת גְּלוּתָם, וְכִשְׁנִגְאָלִין
הַכְּתִיב גְּאוּלָּה לְעַצְמוֹ, שֶׁהוּא יֹשֵׁב עִמָּהֶם. וְעוֹד יֵשׁ לֹמֵר, שֶׁגְּדוּל יוֹם קְבוּץ
גְּלוּת וּבִקּוּשִׁי, כֹּאֵלּוּ הוּא עֲצֻמוֹ צָרִיךְ לְהִיּוֹת אוֹחֵז בִּידֵיו מִמֶּשׁ אִישׁ אִישׁ
מִמְקוֹמוֹ, כְּעִינֵן שֶׁנֶּאֱמַר (יִשְׁעִיָּה כז יב) וְאַתֶּם תִּלְקְטוּ לְאַחַד אֶחָד בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, וְאֵף בְּגִלוּת שֶׁאֵר הָאוֹמוֹת מִצִּינוֹן כֵּן (יִרְמְיָה מ ח) וְשִׁבַּתִּי
שְׁבוֹת מוֹאֵב:

(ט) וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיְתִנֶּה אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כשנגמרה כולה, נתנה לבני שבטו הנשאים את־אֶרֶץ בְּרִית יִקְוָה וְאֶל־בְּלֻזְקֵי יִשְׂרָאֵל:

(י) וַיֵּצֵא מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ שִׁבְעֵי שָׁנִים בְּמַעַד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בָּחַג הַסְּפֹת: מִקֵּץ שָׁבַע שָׁנִים. בשנה ראשונה של שמיטה שהיא השנה השמינית. ולמה קורא אותה שנת השמיטה, שעדיין שביעית נוהגת בה בקציר של שביעית היוצא למוצאי שביעית:

(יא) בָּבוֹא כְּלִישְׂרָאֵל לְרֹאוֹת אֶת־פְּנֵי יִקְוָה אֱלֹהֶיךָ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כְּלִישְׂרָאֵל בְּאַזְנוֹתָם: תִּקְרָא אֶת הַתּוֹרָה הזאת. המלך היה קורא מתחילת אלה הדברים, כדאיתא במסכת סוטה (מא א), על בימה של עץ שהיו עושין בעזרה:

(יב) הִקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים לְלִמּוּד וְהַנָּשִׁים לְשִׁמּוּעַ וְהַטָּף לִמָּה בָּא, לַתַּת שֹׁכֵר לִמְבִּיאֵיהֶם וְגֵרָךְ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וְלִמְעַן יִלְמְדוּ וַיִּרְאוּ אֶת־יִקְוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשִׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת:

(יג) וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלִמְדוּ לִירְאָה אֶת־יִקְוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ: פ

*

ששי

(יד) וַיֹּאמֶר יִקְוָה אֶל־מֹשֶׁה הֵן קָרְבָּו יָמֶיךָ לְמוֹת קְרָא אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאַהֲלֵי מוֹעֵד וְאַצְוֶנּוּ וְאֶזְרְזֵנוּ וַיִּלֶּךְ מֹשֶׁה וַיְהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאַהֲלֵי מוֹעֵד:

(טו) וַיִּרְא יִקְוָה בְּאַהֲלֵי בְּעַמִּיד עֲנָן וַיַּעֲמֵד עַמִּיד עֲנָן עַל־פֶּתַח הָאֹהֶל: ס

(טז) וַיֹּאמֶר יִקְוָה אֶל־מֹשֶ�ה הִנֵּךְ שֹׁכֵב עַס־אֲבִיתֶיךָ וְקָם הָעָם הַזֶּה וַיִּנָּה אַחֲרָיו אֱלֹהֵי גִבּוֹר־הָאָרֶץ גִּוִּי הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בֹאֲשָׁמָה בְּקִרְבּוֹ וְעִזְבֵּנִי וְהִפֵּר אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בְּרַתִּי אִתּוֹ:

(יז) וַחֲרָה אִפִּי בּוֹ בַּיּוֹם הַהוּא וְעִזְבֹתָיו וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מִהֶם כִּמוֹ שֶׁאִינִי רוֹאֶה בְּצִרְתָּם וְהָיָה לְאַכֵּל וּמִצָּאָהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בְּיוֹם הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי־אֵין אֱלֹהֵי בְּקִרְבִּי מִצָּאָנִי הָרְעוֹת הָאֵלֶּה:

(יח) וְאֶנְכִי הִסְתַּר אֶסְתִּיר פָּנַי בְּיוֹם הַהוּא עַל כִּי־הָרַעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל־אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם:

(יט) וַעֲתָה כְּתֹבוּ לְכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת הַאֲזִינוּ הַשְּׁמִים עַד וּכְפֹר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ (להלן לב, א - מג) וְלִמְדָה אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׁמְרָה בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה לִּי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בְּבִנֵי יִשְׂרָאֵל:

*

שביעי

(כ) כִּרְאִי־אֲנִי אֶל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְתָּיו זָכַת חֶלֶב וְדָבַשׁ וְאָכַל וְשָׁבַע וְדָשָׁן וּפְנָה אֶל־אֱלֹהִים אַחֲרֵיהֶם וְעִבְדִּים וְנִאֲצִינוּ וְהִכְעִיסוּנִי, וְכֵן כָּל נֶאֱוָץ לִשׁוֹן כֵּסֶם וְהִפֵּר אֶת־בְּרִיתִי:

(כא) וְהָיָה כִּרְתֻמָּצָאן אִתּוֹ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעִנְיָה הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד שֶׁהִתֵּרִיתִי בּוֹ בְּתוֹכָהּ עַל כָּל הַמוֹצְאוֹת אוֹתוֹ כִּי לֹא תִשְׁכַּח מִפִּי זִרְעוֹ הִרי זוֹ הַבְּטָחָה לִישְׂרָאֵל, שֶׁאִין תּוֹרָה מִשְׁתַּכַּחַת מִזְרַעֲם לַגִּמְרִי

מִדְתָּם, שֶׁמָּא לֹא עָלָה גִלְגַּל חֲמָה מִן הַמִּזְרָח וְהָאִיר לְכָל הָעוֹלָם, כִּנְיָן שֶׁנֶּאֱמַר (קהלת א ה) וְזָרַח הַשֶּׁמֶשׁ וְבָא הַשֶּׁמֶשׁ, הִסְתַּכְּלוּ בָאָרֶץ שְׁבִרְאֵתִי לְשִׁמְשׁ אֶתְכֶם, שֶׁמָּא שִׁינְתָה מִדְתָּהּ, שֶׁמָּא זָרַעְתָם אוֹתָהּ וְלֹא צִמְחָהּ, אוֹ שֶׁמָּא זָרַעְתָם חִיטִּים וְהִעֲלִתָה שְׁעוּרִים, וְמָה אִלוֹ שִׁנְעִשׂוּ לֹא לְשֹׁכֵר וְלֹא לְהַפְסֵד, אִם זֹכִין אֵין מִקְבִּלִין שֹׁכֵר וְאִם חוֹטֵאִין אֵין מִקְבִּלִין פּוֹרַעְנוֹת, לֹא שִׁינּוּ אֶת מִדְתָּם, אִתָּם שֶׁאִם זָכִיתָם תִּקְבְּלוּ שֹׁכֵר וְאִם חוֹטֵאִתָּם תִּקְבְּלוּ פּוֹרַעְנוֹת, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

וְכַחֲרֵת כְּחִיִּים. אִנִּי מוֹרָה לָכֶם שֶׁתִּבְחָרוּ בַּחֲלֹק הַחִיִּים, כַּאֲדָם הָאוֹמֵר לְבָנוּ בַּחֲרֵ לֶךְ חֲלֹק יִפֶּה בִּנְחֻלִּי, וּמַעֲמִידוֹ עַל חֲלֹק הִיפֶה וְאוֹמֵר לוֹ אֵת זֶה בְּרוּר לִךְ, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (תהלים טז ה) ה' מִנֵּת חֲלֹקִי: וְכֹסִי אֶתָּה תוֹמִיךְ גּוֹרְלִי, הַנַּחֲת יְדִי עַל גּוֹרֵל הַטּוֹב לֹמַר אֵת זֶה קָח לִךְ:

(כ) לְאַהֲבָה אֶת־יִקְוָה אֱלֹהֶיךָ לְשִׁמְעַת בְּקִלּוֹ וְלִדְבָקָהּ בּוֹ כִּי הוּא חַיִּיד וְאַרְךְ יָמֶיךָ לְשִׁבְתָּ עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יִקְוָה לְאַבְתָּיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב לְתַת לָהֶם: פ

פרשת וילך, דברים לא, ל' פסוקים

פרק לא

(א) וַיִּלֶּךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כְּלִישְׂרָאֵל: וַיִּלֶּךְ מֹשֶׁה וְגו'.

(ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים בְּרַמְאָה וְעִשְׂרִים שָׁנָה אֲנִכְלִי הַיּוֹם הַיּוֹם מִלֹּא יְמֵי וְשָׁנוֹתֵי, בְּיוֹם זֶה נּוֹלַדְתִּי וּבְיוֹם זֶה אָמוֹת לֹא־אוֹכֵל עוֹד לְצֹאֵת וּלְבֹא יִכּוֹל שֶׁתִּשֵּׁשׁ כַּחוֹ, תִּלְמוּד לֹמַר (לקמן לד ז) לֹא כִהְתָּה עֵינִי וְלֹא נֹס לַחֵה. אִלָּא מִהוּ לֹא אוֹכֵל, אִינִי רִשְׁאִי, שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנִּי הַרְשׁוֹת וְנִתְּנָה לַיהוֹשֻׁעַ. דְּבַר אַחֵר, לְצֹאֵת וּלְבֹא בְּדַבְרֵי תּוֹרָה, מִלְּמַד שֶׁנִּסְתַּמּוּ מִמֶּנּוּ מִסּוּרוֹת וּמַעֲנוֹת הַחֲכָמָה וַיִּקְוָה אֲמַר אֲלֵי זֶה פִּירוּשׁ לֹא אוֹכֵל עוֹד לְצֹאֵת וּלְבֹא, לִפִּי שֶׁה' אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה:

(ג) יִקְוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא־יִשְׁמִיד אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וַיִּרְשָׁתָם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר לְפָנֶיךָ בְּאֲשֶׁר דִּבֶּר יִקְוָה:

(ד) וְעִשָּׂה יִקְוָה לָהֶם בְּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחּוֹן וְלַעֲוֹג מַלְכֵי הָאֲמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם: (ה) וַיִּתְּנֵם יִקְוָה לְפָנֶיךָ וְעִשִּׂיתָם לָהֶם כְּכֹל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתָ אֹתָם:

(ו) חֲזָקוּ וְאַמְצוּ אֶת־תִּירְאֹו וְאַל־תַּעֲרָצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי יִקְוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֲלֹךְ עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבֶךָ: לֹא יִפְסֹד. לֹא יִתֵּן לֶךְ רַפְיוֹן לְהִיּוֹת נֶעֱזֵב מִמֶּנּוּ: פ

*

חמישי

(ז) וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לַיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֲלָיו לְעִנִּי כְּלִישְׂרָאֵל חֲזֹק וְאַמְצֵן כִּי אַתָּה תִּבּוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יִקְוָה לְאַבְתָּם לְתַת לָהֶם וְאַתָּה תִּנְחַלֵּנָה אוֹתָם:

כִּי אַתָּה תִּבּוֹא אֶת הָעָם הַזֶּה. אִרִּי אֵת תִּיעוֹל עִם עֵמָא הַדִּין. מֹשֶׁה אָמַר לוֹ לַיהוֹשֻׁעַ, זָקִינִים שְׁבָדוֹר יְהִיו עִמָּךְ, הַכֹּל לִפִּי דַעְתָּן וְעִצְתָּן, אֲבָל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אָמַר לַיהוֹשֻׁעַ (להלן פס' כג) כִּי אַתָּה תִּבְּיָא אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם, תִּבְּיָא עַל כְּרַחֲם, הַכֹּל תִּלּוּי בְּךָ, טוֹל מִקֵּל וְהָךְ עַל קִדְקִדָּן. דְּבַר אַחַד לְדוֹר, וְלֹא שְׁנֵי דְבָרִים לְדוֹר:

(ח) וַיִּקְוָה הוּא הַהֲלֹךְ לְפָנֶיךָ הוּא יְהִיָּה עִמָּךְ לֹא יִרְפֶּךָ וְלֹא יַעֲזֹבֶךָ לֹא תִירָא וְלֹא תַחַת:

(כט) כִּי יִדְעָתִי אַחֲרֵי מוֹתִי כִּי־הִשָּׁחַת תִּשְׁחַתּוֹן וְהָרִי כָל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ לֹא הִשְׁחִיתוּ, שְׁנֹאמֵר (יהושע כד, לא) וַיַּעֲבֹד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת ה' כָּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ, מִכָּאֵן שֶׁתִּלְמִידוֹ שֶׁל אָדָם חָבִיב עָלָיו כְּגֹפֹו, שֶׁכָּל זְמַן שֶׁיְהוֹשֻׁעַ חִי נֹרָאָה לְמֹשֶׁה כִּאִילוֹ הוּא חִי וְסִרְתָּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם וְקִרְאַת אֶתְכֶם הִרְעָה בְּאַחֲרִית הַיָּמִים כִּרְתַּעֲשׂוּ אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יִקְזָק לְהִכְעִיסוֹ בְּמַעֲשֵׂה יָדֵיכֶם:

(ל) וַיִּדְבֹּר מֹשֶׁה בְּאֲזִנֵּי כָל־קֶהֱל יִשְׂרָאֵל אֶת־דְּבָרֵי הַשִּׁירָה הַזֹּאת עַד תִּמָּם: פ

כללי העריכה: ההדגשה בפסוק היא של דיבור המתחיל ברש"י. (פונט מודגש ומעט גדול יותר). * כשיש דיבור ארוך ברש"י, לעיתים הוא לא שולב בתוך הפסוק אלא נכתב בסופו, אחרי הפסוק.

לעיתים לצורך הרצף שולבו הדיבורים ברש"י כסדר הפסוק, גם כשבמקור הרש"י מופיע קודם הדיבור על סוף הפסוק ואח"כ הדיבור על תחילתו. במקרה כזה זה סומן ב- ** בסוף הפסוק, כמו"כ מטבעו של הרש"י המשובל עלולים להיות שינויים קלים בדיבור המתחיל (כגון פתיחת וגו') או במיקומו. את הכללים בהרחבה ניתן לראות במבוא לגליון פרשת בראשית.

כל הזכויות שמורות. ©

ניתן להשיג את הגליון (וכן גליונות קודמים) במאגר העלונים הממוחשב של 'דרשו'

מהדורת כתב רש"י - ניתן להשיג בעמדות ובאתר של קול הלשון, תחת הכותר 'חומש עם רש"י משולב'

וכן ניתן להשיג במייל - 2711526@GMAIL.COM

יש מהדורה בכתב גדול יותר - להשיג במייל הנ"ל

הארות הערות ותיקוני טעויות יתקבלו בברכה 05276-13331

י"ש"כ להרה"ג דוד היינמן שליט"א על סיועו בעריכת הגליון

ניתן להשיג במייל הנ"ל גם את גליון 'משנה שלובה'

כִּי יִדְעָתִי אֶת־יָצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטָרֵם אֲבִיאֲנִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי:

(כב) וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת בַּיּוֹם הַהוּא וַיְלַמְּדָהּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

(כג) וַיֵּצֵאוּ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹזֶן וַיֹּאמֶר חִזְק וְאַמֵּץ כִּי אִתָּה תִּבְיֹא אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לָהֶם וַיֹּאמֶר אֵל יְהוֹשֻׁעַ כֵּן נִהְיֶה לְמַעַלָּה כְּלָפִי שְׂכִינָה, כְּמוֹ שֶׁמְפֹרָשׁ 'אל הארץ אשר נשבעתי להם' וְאֲנֹכִי אֶהְיֶה עִמָּךְ:

(כד) וַיְהִי כְּכָלֹת מֹשֶׁה לִכְתֹּב אֶת־דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת עַל־סֵפֶר עַד תִּמָּם:

(כה) וַיֵּצֵאוּ מֹשֶׁה אֶת־הַלְוִיִּם נֹשְׂאֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְקֹזֶק לְאֹמֶר:

(כו) לָקַח אֶת סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה, לָקַח. כְּמוֹ זְכוּר (שמות כ, ח), שְׁמוֹר (לעיל ה יב), הַלּוֹךְ (שמואל ב' ג, כד) וְשִׁמְתֶם אֹתוֹ מִצַּד אֲרוֹן בְּרִית יְקֹזֶק אֲלֵהֶיכֶם נִחְלְקוּ בּוֹ חֲכָמֵי יִשְׂרָאֵל בִּבְבֹּא בְּתֵרָא (יד ב), יֵשׁ מֵהֶם אוֹמְרִים דָּף הִיָּה בּוֹלֵט מִן הָאֲרוֹן מִבְּחוּץ וְשֶׁמֶה הִיָּה מוֹנֵחַ, וְיֵשׁ אוֹמְרִים מִצַּד הַלּוּחוֹת הִיָּה מוֹנֵחַ בְּתוֹךְ הָאֲרוֹן וְהִידְשָׁם בְּכָל לַעֲד:

(כז) כִּי אֲנֹכִי יִדְעָתִי אֶת־מִרְיָךְ וְאֶת־עֲרֻפְךָ הַקִּשָּׁה הֵן בְּעוֹדְנִי חִי עִמָּכֶם הַיּוֹם מִמָּרִים הָיִיתָ עִסְיָקְךָ וְאַף כִּרְאֲחֵרִי מוֹתִי:

מפטיר (כח) הִקְהִילוּ אֵלַי אֶת־כָּל־זִקְנֵי שְׁבִטֵיכֶם וְשִׁטְרֵיכֶם הַקְהִילוּ אֵלַי. וְלֹא תִקְעוּ אוֹתוֹ הַיּוֹם בַּחֲצוֹצְרוֹת לְהַקְהִיל אֶת הַקְהָל, לִפִּי שְׁנֹאמֵר (במדבר י, ב) עֲשֵׂה לָךְ, וְלֹא הִשְׁלִיט יְהוֹשֻׁעַ עֲלֵיהֶם בַּחֲיוֹן שֶׁל מֹשֶׁה. וְאַף בַּחֲיוֹן נִגְזָזוּ קוֹדֵם יוֹם מוֹתוֹ, לְקִיָּים מֵה שְׁנֹאמֵר (קהלת ח, ח) וְאִין שִׁלְטוֹן בַּיּוֹם הַמוֹת וְאַדְבָּרָה בְּאֲזִינֵיהֶם אֶת הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְאַעֲיִדָה בָּם אֶת הַשְּׂמִימִם וְאֶת־הָאָרֶץ. וְאִם תֹּאמַר הָרִי כִּבְר הָעִיד לְמַעַלָּה (לעיל ל, יט) הָעִידוּתִי בְּכֶם הַיּוֹם וְגו', הַתֵּם לְיִשְׂרָאֵל אֹמֵר, אֲבָל לְשִׁמִּים וְלָאָרֶץ לֹא אֹמֵר, וְעַכְשָׁיו בֹּא לֹמֵר הָאֲזִינוּ הַשְּׁמִימִם וְגו':